

Către: Ministerul Economiei și Infrastructurii

Nr. 19/19-AP din 12 iunie 2019

Ref.: Aviz consultativ la proiectul de Lege privind modificarea Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică

Stimați Domni, Stimate Doamne,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) prezintă înaltele sale considerațiuni și intervine cu solicitarea de a examina demersul EBA Moldova privind propunerile la proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.

Astfel, considerăm necesar a fi introdusă o prevedere nouă care ar stipula obligativitatea față de Operatorul sistemului de distribuție în prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice în bază de contract cu specificarea clauzelor privind garanțiile financiare și modalitatea de calcul al acestora. În acest sens fiind asigurate interesele patrimoniale ale operatorilor de sistem care au obligații legale de a contracta și presta serviciul de distribuție oricărui solicitant, fără discriminare, fără a putea condiționa încheierea contractului de solvabilitatea acestora de riscuri legate de incapacitatea de plată a furnizorilor liberi pentru serviciile prestate.

Totodată menționăm despre necesitatea ordonării plăților pentru resursele energetice, regularizării raporturilor dintre furnizorii și consumatorii de resurse energetice, garantării furnizării resurselor energetice către noii proprietari, iar, în final, și creșterii securității energetice a țării (scop declarat în majoritatea actelor legislative și normative din domeniu). În acest context, se propune includerea unei prevederi noi în Legea 107/2016 care ar obliga consumătorul final în prezentarea dovezii privind achitarea la zi a facturilor de energie electrică în caz de înstrăinare a locuințelor sau spațiilor cu alta destinație decât cea de locuință.

Includerea unei asemenea prevederi în textele legale va contribui și la creșterea nivelului securității energetice a țării, prin asigurarea plăților pentru resursele energetice consumate, dar neplătite, evitându-se situația în care debitorii ar încerca să se eschiveze de la asemenea plăți, proiectând efectele negative asupra noilor dobânditori ai imobilelor. Prezentarea dovezii plăți facturilor pentru resursele energetice nu reprezintă decât un instrument prin care cel ce înstrăinează imobilul dovedește îndeplinirea unei obligații care-i revine conform legii și normelor ce reglementează domeniul energetic.

Cu privire la metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate, considerăm că devierea de 5% din costul de furnizare a energiei electrice reprezintă o valoare mult peste disponibilitățile financiare ale companiei, fapt ce va necesita recurgerea la împrumuturi bancare substanțiale, care în lipsa activelor ce ar putea fi gajate, vor fi practic imposibil de accesat ceea ce va avea un impact negativ semnificativ asupra viabilității financiare a furnizorului de energie.

Mai mult ca atât, subliniem că redacția actuală al Legii în ceea ce ține de sancțiuni pentru încălcarea legislației în domeniul electroenergetic crează bariere financiare în aplicabilitatea acestui act, în special prin instituirea sancțiunilor după principiul "*% la cifra de afaceri*" pentru încălcări ale titularilor de licență ce au natură și gravitate considerabil diferite sub aspectul consecințelor. Ca principiu, sancțiunile în procente (%) la cifra de afaceri pot fi menținute pentru încălcările care contribuie la creșterea ilicită a cifrei de afaceri și îmbogățirea ilicită a titularilor de licență, prin încălcări ale legislației sau abuzuri evidente de poziție dominantă, fără a-și

găsi justificarea în cazurile când e vorba de niște încălcări procedurale sau fără avantaje pentru afacerea titularului de licență și dezavantaje semnificative pentru subiecții segmentului său de piață.

Prin urmare, se prezintă a fi oportun introducerea unor sancțiuni globale care vor ține cont de gravitatea consecințelor și vor avea efect adecvat de prevenție. Considerăm, de asemenea, că, prevăzând sancțiuni oscilante (până la), legea trebuie să instituie criteriul gravității și duratei faptei, pentru aplicarea lor proporțională/echitabilă și pentru ca acestea să conducă în mod real la descurajarea comportamentul ilicit al titularului de licență. Totodată, în cazurile în care încălcările influențează cifra de afaceri a titularului de licență sau afectează un număr considerabil de consumatori/utilizatori aplicarea principiului "*% la cifra de afaceri*" este justificată datorită legăturii cu cifra de afaceri, precum și a consecințelor rezultate din numărul considerabil al consumatorilor/utilizatorilor afectați.

Reieșind din cele menționate, prezentăm în anexă propunerile de amendare a Legii 107/2016 și rugăm respectuos luarea în considerare al acestora. Totodată, EBA Moldova comunică despre deschiderea sa în organizarea unei ședințe tehnice pentru a aduce explicații mai detaliate la aceste amendamente.

Anexă: 4 file.

Cu înaltă Considerațiune,

Mariana RUFA,
Director Executiv
Asociația Businessului European

PROPUNERI PRIVIND AMENDAREA LEGII NR. 107 DIN 27.05.2016 CU PRIVIRE LA ENERGIA ELECTRICĂ

Nr.	Articol din Legea 107/2016	Propunerea EBA Moldova
1.	<p>Art. 9 Transparența activității Agenției. (4) Consiliul de administrație al Agenției este obligat să examineze cererile privind costurile de bază, prețurile și tarifele reglementate în termen de cel mult 180 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi electroenergetice și după prezentarea tuturor documentelor și a informației necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.</p>	<p>Art. 9 Transparența activității Agenției. (4) Consiliul de administrație al Agenției este obligat să examineze cererile privind costurile de bază în termen de cel mult 180 zile, prețurile și tarifele reglementate în termen de cel mult 90 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi electroenergetice.</p>
2.	<p>Art. 39 Operatorul sistemului de distribuție</p>	<p>Art. 39 Operatorul sistemului de distribuție (3¹) Operatorul sistemului de distribuție prestează serviciul de distribuție a energiei electrice în bază de contract. Contractele de prestare a serviciului de distribuție încheiate cu furnizorii de energie electrică, cu excepția furnizorilor serviciului universal și de ultimă opțiune, vor conține clauze cu privire la garanțiile financiare constituite în beneficiul operatorului sistemului de distribuție pentru asigurarea plății contravalorii serviciului de distribuție. Modalitatea de calcul și determinare a aplicării garanțiilor financiare vor fi stabilite de către Agenție prin Regulamentul privind procedura de constituire a garanțiilor financiare. Suma garanțiilor financiare nu va depăși contravaloarea serviciului de distribuție prestat pe parcursul unei luni și nu va fi mai mică decât contravaloarea serviciului de distribuție prestat pe parcursul unei perioade contractuale de facturare.</p>
3.	<p>Articolul 64. Obligațiile consumatorului final</p>	<p>Articolul 64. Obligațiile consumatorului final i) să facă dovada achitării la zi a facturilor de energie electrică în caz de înstrăinare a locuințelor sau spațiilor cu alta destinație decât cea de locuință.</p>
4.	<p>Articolul 86. Prețuri și tarife aplicate în sectorul electroenergetic (2) La categoria de prețuri și tarife reglementate se atribuie:</p>	<p>Articolul 86. Prețuri și tarife aplicate în sectorul electroenergetic (2) La categoria de prețuri și tarife reglementate se atribuie: a¹) prețurile reglementate pentru energie electrică produsă de centralele hidroelectrice;</p>
5.	<p>Articolul 87. Metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate</p>	<p>Articolul 87. Metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate</p>

<p>(3) Metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate trebuie să includă:</p> <p>g) modul de ajustare a prețurilor și tarifelor reglementate, inclusiv modul de actualizare a tarifelor în decursul anului, doar în cazul că devierile vor fi mai mari de 5% din costul anual de distribuție și furnizare a energiei electrice stabilit în tarife.</p>	<p>(3) Metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate trebuie să includă:</p> <p>g) modul de ajustare a prețurilor și tarifelor reglementate, inclusiv modul de actualizare a tarifelor în decursul anului, doar în cazul că devierile vor fi mai mari de 5% din costul anual de distribuție și 1% din costul anual de furnizare a energiei electrice stabilit în tarife.</p>
<p>6. Articolul 95. Sancțiuni pentru încălcarea legislației în domeniul electroenergetic</p> <p>(1) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de la 1% la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a titularilor de autorizații, pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin:</p> <p>a) refuzul repetat al titularului de licență de a prezenta informațiile și rapoartele solicitate de Agenție;</p> <p>b) refuzul repetat al titularului de licență de a publica pe pagina sa electronică, la solicitarea Agenției, informațiile și rapoartele aferente activității sale;</p> <p>c) neexecutarea de către titularul de licență a obligațiilor prescrise de Agenție, ceea ce a condus la consecințele menționate la art.16 alin.(3);</p> <p>d) refuzul titularului de licență de a permite efectuarea controalelor și a inspecțiilor dispuse de către Agenție sau obstrucționarea Agenției în efectuarea acestora;</p> <p>e) împiedicarea de către operatorul de sistem, de către furnizor a cel puțin 50 de consumatori finali de a exercita dreptul de schimbare a furnizorului;</p> <p>f) împiedicarea de către operatorul sistemului de distribuție închis a utilizatorilor sistemului său de a exercita dreptul de schimbare a furnizorului;</p> <p>g) refuzul repetat al operatorului de sistem de a elibera avizul de racordare la rețeaua electrică a instalațiilor electrice ale unui solicitant;</p> <p>h) refuzul repetat al furnizorului de a încheia contractul de furnizare a energiei</p>	<p>Articolul 95. Sancțiuni pentru încălcarea legislației în domeniul electroenergetic</p> <p>(1) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de la 200 la 2.000 unități convenționale titularilor de licență, titularilor de autorizații, în funcție de gravitatea și durata faptei, pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin:</p> <p>a) refuzul repetat al titularului de licență de a prezenta informațiile și rapoartele solicitate de Agenție;</p> <p>b) refuzul repetat al titularului de licență de a publica pe pagina sa electronică, la solicitarea Agenției, informațiile și rapoartele aferente activității sale;</p> <p>d) refuzul titularului de licență de a permite efectuarea controalelor și a inspecțiilor dispuse de către Agenție sau obstrucționarea Agenției în efectuarea acestora;</p> <p>g) refuzul repetat al operatorului de sistem de a elibera avizul de racordare la rețeaua electrică a instalațiilor electrice ale unui solicitant;</p> <p>h) refuzul repetat al furnizorului de a încheia contractul de furnizare a energiei electrice în contextul obligațiilor de serviciu public;</p> <p>i) refuzul repetat al titularului de licență de a executa hotărârile și deciziile Agenției.</p> <p>(2) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a altor persoane juridice, în funcție de gravitatea și durata faptei, pentru:</p> <p>a) neexecutarea de către titularul de licență a obligațiilor prescrise de Agenție, ceea ce a condus la consecințele menționate la art.16 alin.(3);</p> <p>b) împiedicarea de către operatorul de sistem, de către furnizor a cel puțin 50 de consumatori finali de a exercita dreptul de schimbare a furnizorului;</p> <p>c) împiedicarea de către operatorul de sistem a accesului la rețea a cel puțin 50 de utilizatori;</p>

<p>electrice în contextul obligațiilor de serviciu public;</p> <p>i) refuzul repetat al titularului de licență de a executa hotărârile și deciziile Agenției.</p> <p>(2) Încălcările prevăzute la alin.(1) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de 5% din cifra anuală de afaceri a titularului de licență.</p> <p>(3) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de la 5% la 10% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a altor persoane juridice pentru:</p> <p>a) nerespectarea obligațiilor privind realizarea separării legale și/sau contabile a activităților reglementate din sectorul electroenergetic;</p> <p>b) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a obligațiilor aferente asigurării independenței sale în raport cu întreprinderea electroenergetică integrată pe verticală;</p> <p>c) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a hotărârilor Agenției, adoptate în conformitate cu art.28 alin.(5);</p> <p>d) nerespectarea de către operatorul sistemului de distribuție a obligațiilor aferente asigurării independenței sale în raport cu întreprinderea electroenergetică integrată pe verticală și/sau a hotărârilor Agenției adoptate în conformitate cu art.41;</p> <p>e) desfășurarea unei activități din sectorul electroenergetic fără licență sau fără autorizație în acest sens.</p> <p>(4) Încălcările prevăzute la alin.(3) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de 10% din cifra anuală de afaceri a titularului de licență, a altei persoane juridice.</p>	<p>d) refuzul neîntemeiat al furnizorului de a încheia contractul de furnizare a energiei electrice cu 50 de consumatori finali;</p> <p>e) împiedicarea de către operatorul sistemului de distribuție închis a utilizatorilor sistemului său de a exercita dreptul de schimbare a furnizorului.</p> <p>(3) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 10% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a altor persoane juridice, în funcție de gravitatea și durata faptei, pentru:</p> <p>a) nerespectarea obligațiilor privind realizarea separării legale și/sau contabile a activităților reglementate din sectorul electroenergetic;</p> <p>b) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a obligațiilor aferente asigurării independenței sale în raport cu întreprinderea electroenergetică integrată pe verticală;</p> <p>c) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a hotărârilor Agenției, adoptate în conformitate cu art.28 alin.(5);</p> <p>d) nerespectarea de către operatorul sistemului de distribuție a obligațiilor aferente asigurării independenței sale în raport cu întreprinderea electroenergetică integrată pe verticală și/sau a hotărârilor Agenției adoptate în conformitate cu art.41;</p> <p>e) desfășurarea unei activități din sectorul electroenergetic fără licență sau fără autorizație în acest sens.</p> <p>(4) În toate cazurile prevăzute de prezentul articol, înaintea aplicării sancțiunilor, Agenția va acorda titularilor de licență un termen rezonabil pentru înlăturarea încălcărilor sau a consecințelor lor, expediindu-le o notificare în care va indica încălcarea imputată, temeiul legal, iminența declanșării procedurii de aplicare a sancțiunii și remediul solicitat. În cazul în care titularul de licență se va conforma notificării Agenției, sancțiunea prevăzută de prezenta lege nu va fi aplicată, însă acestuia i se va putea aplica pedeapsa pentru asemenea fapte prevăzută de Codul Contravențional.</p>
<p>7. Art. 96 Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>(5) În termen de cel mult 3 ani de la intrarea în vigoare a Regulamentului privind furnizarea energiei electrice, furnizorii vor încheia contracte noi de furnizare a energiei electrice.</p>	<p>Art. 96 Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>Propunem excluderea alin. (5).</p> <p>Argumentare: Termenul de 3 ani pentru încheierea de noi contracte de furnizare cu toți consumatorii finali constituie o sarcină dificilă pentru furnizori și implică resurse adiționale ce nu au fost incluse în costuri de bază.</p>
<p>8. Art. 96 Dispoziții finale și tranzitorii</p>	<p>Art. 96 Dispoziții finale și tranzitorii</p>

<p>(20) Prevederile art.13 alin.(6)–(10) se aplică și în cazul serviciilor sau lucrărilor externalizare de titularii de licențe până la intrarea în vigoare a prezentei legi.</p>	<p>(20) Prevederile art.13 alin.(6)–(10) se aplică din data intrării în vigoare a prezentei legi.</p> <p>Argumentare: Costurile de bază aplicate în prezent la calcularea tarifelor au fost negociate cu aplicarea costurilor efective suportate de companie cu terțe părți. Ele corespund unora diminuate față de cele efectuate cu forțele proprii. Revizuirea contractelor semnate ar însemna intrarea într-un proces de instabilitate a activității întreprinderii, cu stoparea contractelor în cauză, lucru, care deloc nu favorizează interesele consumatorilor. În acest sens, considerăm că această clauză urmează să se aplice doar asupra serviciilor ce sunt externalizare după intrarea în vigoare a Legii.</p>
---	---